Nr. 67. Poniedziałek 22. Marca 1852. Rok gazecie 41.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i codziennym urzędowym Dziennikiem, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 złr. 15 kr., miesięcznie 1 złr. 25 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 40 kr., miesięcznie 1 złr. 40 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 20. marca. Dnia 20. marca 1852 wyszedł w c. k. galicyjskiej drukarni rządowej i został rozdany XXIX. zeszyt z r. 1851 dziennika rządowego ustaw krajowych dla kraju koronnego Galicyi.

Sprawy krajowe.

(Dalszy wykaz darów na rzecz pogorzelców Bucowa.)

Przemyśl, 6. marca. Na rzecz pogorzelców Bucowa wpłynęły do dnia dzisiejszego następujące dalsze dary:

Od gr. kat. parafii Radymno wraz z Skołoszowem 9r.30k. m. k., tudzież 2 korce 21 gar. zboża; gmina Łowce ofiarowała 12r.; parafia Pruchnik 8r.3$^{3}/_{5}$kr; parafia Kosienica 2r.; gm. Siedliska 2r.; komisarz obwodowy Dr. Summer 1r.; gm. Kaszyce 5r.36k.; gmina Waiawa w zbożu 7 korcy 16 gar.; gm. Drohomyśl 2 korce jęczm.; 2 korce owsa, 24 garncy żyta z hreczką zmieszanego; dzierzawca dóbr Drohomyśla Mateusz Tatartowski 3r. m. k.; parafia w Majdanie 2r.; parafia ob. ł. w Radymnie 7r.40k.; Jarosławski dziekan ob. ł. ks. Józef Graff 1r.20k.; ze składki w Sądowej Wiszni wpłynęło 13r. 47k.; gm. Jaksmanice 9r.; gm. Stubno i tamtejszy pleban ks. Jakób Hawryszo 3 kor. 26 gar. zboża; gm. Stubienko 2 korce 8 garney zboża; gm. Medyka 2 korce 10 gar. zboża; gm. Torki i tamtejszy pleban 4 kor. 30 gar. zboża. — W ogóle 76r. 56$^{3}/_{5}$k. m. k. tudzież 28 korcy 7 garn. zboża.

(Wykaz obiegu pieniędzy papierowych z końcem lutego r. 1852.)

Wiédeń, 16. marca. Wykaz obiegu papierowych pieniędzy z końcem lutego 1852 i porównanie jego z obiegiem papierowych pieniędzy w końcu stycznia 1852.

A. Papierowe pieniądze państwa z kursem przymusowym.

	złr.
Najwyższa kwota, której na mocy c. k. patentu z 15. maja 1851 znajdujące się z kursem przymusowym w obiegu papierowe pieniądze przewyższać nie mogły .	200,000.000
Z powodu pożyczki państwa z dnia 1. września 1851 amortyzowano dnia 3. lutego 1852	20,000.000
Najwyższa kwota, której będące z kursem przymusowym w obiegu papierowe pieniądze obecnie przewyższać nie mogą	180,000,000

Istotna kwota papierowych pieniędzy znajdujących się z kursem przymusowym, następnie w kasach podatkowych i cłowych, rówwnie jak we wszystkich wydatkowych kasach państwa, a mianowicie:

	przy końcu lutego złr. 1852	przy końcu stycznia złr. 1852
w 3% asygnatach kasowych	704,335	827.580
w 3% biletach skarbowych	41,526,600	46,731,100
w nieuprocent. bilet. skarb.	82,962,840	77,550,370
w asygnatach nakrajowe dochody węg.	30,296,525	35,155,092
W ogóle . . .	155,409,300	160,264.142

B. Pieniądze papierowe bez kursu przymusowego.

a) Lombardzko-weneckie bilety skarbowe:

	po koniec lutego lire 1852	po koniec stycznia lire 1852
wydano po odtrąceniu znajdujących się w kasach kwot	67,235,735	67,560,592
amortyzowano	62,726.200	62,726,200
W obiegu znajdowało się .	4,509,535	4,834,395

b) Drobne banknoty:

	po koniec lutego 1852 zlr.	po koniec stycznia 1852 zlr.
wydano jako najwyższą kwotę ich . .	18,192,812	18,192,812
wpłynęło napowrót i leży do amortacyi w pogotowiu	1,946,430	666,664
W obiegu było a mianowicie: włącznie ze wszystkiemi kwotami znajdującemi się w kasach podatkowych i cłowych, następnie we wszystkich kasach wydatkowych państwa	16,246,382	17,526,148
z tych ulegające losowaniu	7,036,020	8,182,914
„ nieulegające losowaniu . . .	9,210.362	9,343,234

Z c. k. ministeryum finansów.

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiédeń, 16. marca. Parada wojskowa na cześć bawiących tu Wielkich książąt rosyjskich odbyła się dziś po południu. Cały 9ty korpus armii był ustawiony w czterech oddziałach na Glacis, tak że prawo skrzydło przypierało do gościńca wiodącego do Burgthor, a lewe do gościńca prowadzącego do Schottenthor. O godzinie 2giej przybył Jego c. k. apostolska Mość z Swymi dostojnymi gośćmi, z wszystkimi bawiącymi tu Arcyksiążętami i liczną świtą na miejsce parady. Podczas gdy wojska prezentowały broń, a bandy muzyczne przegrywały hymn ces. rosyjski, przejeżdżał najwyższy orszak poprzed fronty pułków. Po skończonym przeglądzie defilowały wojska, co przeszło godzinę trwało. Liczne tłumy ludu zebrały się dokoła dla przypatrzenia się tym popisom wojskowym. Po rewji powrócił Jego Ces. Mość z dostojnymi gośmi Swymi do Burgu. — Ich cesarzew. MM. Arcyksiężny Zofia i Hildegarda i reszta bawiących tu księżniczek cesarskiej familii przypatrywały się paradzie z otwartych powozów dworskich.

— Jego c. k. apostolska Mość mianował Ich cesarzew. MM. Wielkich książąt rosyjskich Mikołaja i Michała właścicielami pułków, a mianowicie: pierwszego właścicielem opróżnionego pułku huzarów Ner. 2, a ostatniego właścicielem opróżnionego pułku piechoty Nr. 26.

— Ponieważ dotychczasowe sądy górnicze i substytucye sądów górniczych w Węgrzech skutkiem najwyższych postanowień pod względem nowej procedury sądowej rozwiązane zostały, przeto poruczono sądownictwo w sprawach górniczych kilku umyślnie do tego przeznaczonym sądom krajowym, przy których też wyłącznie na ten cel osobny senat prowizoryczny mianowany został.

— Konwencya pocztowa między Austryą i Holandyą dla ułatwiania poczty holendersko-indyjskiej od granicy holenderskiej przez terytoryum państw należących do austryacko-niemieckiego przymierza pocztowego aż do Tryestu i napowrót; jako też za pomocą statków parowych austryackiej Lloydy z Tryestu do Aleksandryi i napowrót — została już ratyfikowaną. Termin prawomocności tej ugody, (która już od 20. grudnia 1851 stała się obowiązującą) został wyznaczony do końca roku 1860.

— Ciągle panuje tu wielka obawa o statek parowy „Marianna,“ który przebył ową burzę między Tryestem i Wenecyą z Jego Ces. Mością, ale od tego czasu nigdzie jeszcze widzieć się niedał.

(L. k. a.)

(Wiadomości z krajów koronnych.)

Stefan Lugosy, przewódzca osławionej haniebnie bandy zbójeckiej, która najwięcej w okolicy między Vasarhely i Szegedynem prowadziła niecne rzemiosło swoje, został za liczne zbrodnie zbójeckie i niedozwolone posiadanie broni rozstrzelany w Szegedynie na dniu 29. z. m.

— Z licznych nadbrzeżnych punktów morza adryatyckiego nadchodzą wiadomości o spustoszeniach, które nieustanne burze tam zrządzają. W Wenecyi i Tryeście panuje ciągle jeszcze dręcząca obawa o los, który mógł spotkać wojenny statek parowy „Marianna", albowiem dotychczas jeszcze niema w tym względzie żadnej wiadomości pewnej. Miasto Chioggia ma do odszukania 20 łodzi rybackich i 100 osób zatraconych. Na dniu 12. b. m. rozbił się pod Murazzi niedaleko Wenecyi trzymasztowy okręt kupiecki. Między Pesaro i Ankoną znaleziono na mieliźnie kilka trupów. Pod Sinigaglia wyrzuciła woda na brzeg rozmaite liny i powrozy okrętowe. W pobliżu zatoki zanurza się jakiś, jak mówią, grecki okręt mocno uszkodzony. Załogę jego można rozeznać wolnem okiem; ludzie proszą o pomoc, ale nikt niema odwagi spieszyć im na ratunek. Także i rosyjski parowiec wojenny „Wladimir," wiozący Jego cesarzew. Mość Wielkiego księcia Konstantego na pokładzie swoim, zmusiła burza północna zawinąć czemprędzej do zatoki w Pola.

— Ze strony c. k. sądu wojennege w Banacie serbskim wydane zostało następujące ogłoszenie:

Ponieważ w przeciągu czasu od 10go października do 19go grudnia 1848 zasądził i ukarał śmiercią były trybunał rewolucyjny w Wielkim Beczkereku kilka dobrze myślących osób cywilnych, przeto zostali obwinieni o to sędziowie pociągnięci do indagacyi sądu wojennego; wszelako za wysokiem pozwoleniem pana komendanta wojskowego puszczono ich teraz ze względu na zachodzące okoliczności na wolność za złożeniem kaucyi 800 złr. m. k. od osoby, i aż do przeprowadzenia tej nader skomplikowanej i z biegem czasu niezmiernie zawikłanej indagacyi, której ukończenie nieprędko nastąpi, dozwolono obżałowanym bronić się na wolnej stopie. *(L. k. a.)*

Wojskowa komenda w Pradze dowiedziała się, że partya rewolucyjna stara się rewolucyjne i podburzające pisma nawet rękopismami upowszechniać; dla tego przestrzega, że posiadanie i rozszerzanie takich pism, będzie dotknięte karą od jednomiesięcznego aresztu aż do pięciu lat robót w szańcach.

— W okolicy Rokyczan przygotowuje się według *Prag. Now.* wiele familii wywędrować do Ameryki. Odebrane listy od przyjaciół, którzy już do Ameryki się wynieśli, z doniesieniem o kolonii w nowym świecie złożonej z samych czeskich i morawskich osadników, skłoniły je do tej podróży.

— Z wielką pilnością odbywają się w Wenecyi reparacye w różnych częściach pałacu doży. Cały dach tego wspaniałego gmachu powlekają blaszanemi taflami, na które tymczasowie sumę 200,000 cwancygierów wyznaczono.

(Kurs wiedeński z 20. marca 1852.)

Obligacye długu państwa 5% — 95 1/8; 4½% 84 3/8; 4½% —·—. 4% z r. 1850 —; wylosowane — 3% —·—. Losy z r. 1834: 1105. z roku 1839 — 302½. Wiéd. miejsko bank. —·—. Akcye bankowe 1243. Akcye kolei półn. 1537½. Glognickiej kolei żelaznéj — —. Odenburgskie — —. Budwejskie 291. Dunajskiej żeglugi parow. —· Lloyd —.

Ameryka.

(Upadek jenerała Rosas. — Stan rzeczy w Brazylii. — Traktat z Uruguay i Entre-Rios.

Rio de Janeiro, 13. lutego. Na dniu 10. b. m. nadeszła tu wiadomość o upadku jenerała Rosas. 3go uderzył Urquiza na wojska argentyńskie pod dowództwem jenerała Pacheco pod Santos Lugares w pobliżu miasta Buenos Ayres. Bitwa była stanowcza i krwawa. Jenerał Pacheco poległ a wojska jego poniosły zupełną klęskę. Podług obiegającej pogłoski umknął jenerał Rosas w uniformie oficera angielskiego z córką swoją Manuelitą przybraną za mężczyznę na pokład angielskiego okrętu wojennego „Centaur," gdy tymczasem szwagier jego, jenerał Mannilla, oddał bezwarunkowo miasto zwycięzcy, który na dniu 4. b. m. miał wkroczyć tam z wojskami swemi. Po tem zwycięztwie sprzymierzeńców udali się reprezentanci Anglii, Francyi, Stanów zjednoczonych i Brazylii do głównej kwatery jenerała Urquiza w Palermo, dawnej wili Rosasa, aby wpłynąć tam na wybór prezydenta i rządu, któryby sąsiadom pokój, a mieszkańcom spokojność zapewnił. Armia brazyliańska będzie już teraz mogła cofnąć się z Montevideo. Dzienniki brazyliańskie wychwalają jednogłośnie teraźniejsze ministeryum, a jeden z nich powiada w uniesieniu radości: „Teraz dopiero stanie się Brazylia tak dalece silną, że będzie mogła uwolnić Amerykę na zawsze od politycznych exkursyi (excursoes politicas) starego świata. Po tak szczęśliwie osiągniętych rezultatach propagandy przeciw barbarzyństwu wzniesie się państwo pod panowaniem D. Pedry II. do wielkości najpierwszych kolosów Europy!" — Wszelako w tym samym czasie, gdy w Palermo obchodzono zwycięztwo jenerała Urquizy jako tryumf zagranicznej polityki Brazylii, nastały wewnątrz Brazylii samej niespodzianie dość niebezpieczne ruchy. Rozporządzenie względem utrzymywania rejestrów chrzcin i osób zmarłych, podług którego nie można było nikogo ani chrzcić ani chować, jeżli poprzednio nie został wpisany do przynależnych rejestrów, trafiło dla rozmaitych połączonych z tem niedogodności dla mieszkańców, zostających wewnątrz kraju na pół w stanie dzikości jeszcze — na stanowczy opór. W prowincyi Pernambuco, znanej z pochopności swej do rozruchów, przeszła opozycya ta w jawne powstanie nawet, które chociaż bez trudności przytłumione, wszelako w połączeniu z niechęcią w innych prowincyach zniewoliło rząd do tymczasowego zawieszenia tej ustawy, która tak mało jeszcze przypadała do zwyczajów i stanu cywilizacyi tego kraju. — Utrzymywana dotychczas w tajemnicy umowa z 29. maja 1851, za pomocą której zawarte zostało przymierze między Brazylią, Uruguay i Entre-Rios, została teraz ogłoszona. — Żółta febra zaczęła od niejakiegoś czasu pojawiać się znowu, i w samej gminie niemieckiej wydarzyło się już dotychczas 17 wypadków śmierci. — Cesarz rezyduje obecnie w Petropolis. *(G. Pr.)*

Portugalia.

(Uzupełnienie ministeryum.)

Lizbona, 9. marca. Ministeryum uzupełniło się już. Senhor Jervis de Atognia, dotychczasowy minister spraw zewnętrznych, został mianowany ministrem marynarki; Visconde de Almeida Garrett został ministrem spraw zewnętrznych; Senhor Fontes Pereira, dotychczasowy minister marynarki, objął portefeuille spraw wewnętrznych, a Senhor Seobra został mianowany ministrem oświecenia i sprawiedliwości. Senhor Aguior otrzymał godność para. — Kortezy mają być odroczone dopiero po załatwieniu najważniejszych projektów. *(G. Pr.)*

Anglia.

(Rozprawy w parlamencie.)

Londyn, 13. marca. Na wczorajszem posiedzeniu *izby wyższej* złożył hrabia *Essex* z własnego popędu swoje polityczne wyznanie wiary wobec nowego gabinetu. W wyznaniu tem oświadczył stanowczo, że jest stronnikiem Sir Roberta Peela, i że wszelkiemi siłami chce się opierać polityce protekcyonistów. W innych zaś kwestyach jest on gotów działać wspólnie z nowem ministeryum, ponieważ nazwa „Whig i Thory" nie znaczy nic u niego, gdzie idzie o poparcie dobra ogólnego. Potem zwrócił uwagę Lord *Lyndhurst*, wspomniawszy nawiasowo o ostatnich uchwałach ligi zawiązanej przeciw ustawie zbożowej i zgromadzenia w domu lorda John Russel, na niekorzyści, któreby wypłynąć musiały dla kraju z rozwiązania parlamentu. Pominąwszy bowiem, że 250 bilów prywatnych czekałoby na załatwienie, musianoby także wszelkie upragnione oddawna reformy ustaw odłożyć do sesyi roku przyszłego. Po nim zabrał głos *Lord kanclerz* i przytoczył kilka mniej więcej szczegółowych uwag o reformach w dziedzinie sądownictwa, które przedłożyć zamyśla, a Lord *Brougham* poparł jego zdanie. W końcu odroczyła się izba do poniedziałku.

W izbie niższej składali dziś obrani powtórnie członkowie gabinetu z wyjątkiem pana Disraeli, który jeszcze nie przybył do Londynu, przysięgę parlamentarną. Mocyę na korzyść angielskiego towarzystwa telegrafów przypuszczono po gwałtownej rozprawie większością 210 głosów przeciw 60 do powtórnego odczytania.

Pan Wilson oznajmił izbie, że w poniedziałek będzie interpelować ministra kolonii (pana Packington) o zdanie jego o cłach od cukru. Pan *Herries* upraszał izbę, aby debatę nad budżetem floty odroczyła do poniedziałku, dopóki kanclerz skarbu nie przedłoży potrzebnych rachunków. Zarazem uwiadamia, że zaproponuje złożenie komitetu dla obradowania nad przywilejem kompanii wschodnio-indyjskiej. Pan *Anstej* cofnął natychmiast swoją mocyę odnoszącą się do tego przedmiotu, aby ją w swoim czasie wnieść jako poprawkę. Z porządku dziennego przypadło drugie odczytanie bilu reformy Lorda Russel. Ale Lord John Russel oświadczył: „Wyjaśniłem już izbie, jakiej polityki trzymać się myślę w tej sprawie, i dlatego nie wypada mi w tej chwili prowokować, dalszą debatę. Zresztą zwracam uwagę na to, że bil ten przedłożyłem jako minister korony i zgodnie z poleceniem zawartem w najłaskawszej mowie od tronu Jej król. Mości. Wszelako nie pochlebiam sobie, abym teraz jako członek parlamentu tylko był w stanie przyprowadzić tak ważny bil do skutku. Dlatego nie proponuję nawet, aby izba zajmowała się nim dalej na teraźniejszej sesyi, jednak zastrzegam sobie, że kiedyś przy sposobności przedłożę izbie ogólną rezolucyę względem rozszerzenia wyborów i reformy wyborczej. (Słuchajcie!) Teraz zaś proponuję tylko, aby powtórne odczytanie bilu na 3 miesiące odroczone zostało." Pan *Hume* wyrażał ubolewanie swoje nad tą odwłoką, gdyż nie życzyłby sobie widzieć bilu reformy w innych rękach prócz w ręku Lorda John Russel. Pan *Duncombe* zaś mniemał, że do takiej reformy nie przystąpi żaden poczciwy reformista. Mocya Lorda John Russel utrzymała się. Pan *Walpole* wyjaśniał izbie zamiary rządu względem reformy sądownictwa kancelaryjnego. Potem rozprawiano powtórnie o wypadkach w miasteczku St. Albans, a w końcu odroczyła się izba niższa także do poniedziałku. *(G. Pr.)*

(Wiadomości potoczne z Londynu.)

Londyn, 14. marca. Zdaje się, że jeżeli nie zaniechano, to przynajmniej odwleczono zniesienie krzyształowego pałacu w Hyde-Park. Tak przynajmniej wnoszą z publicznego ogłoszenia, że licytacya materyałów i ozdób gmachu aż w kwietniu odbywać się będzie.

Przyjechał tu hyszpański poseł pan Isturiz.

Z rozkazu przeszłego ministeryum zmniejszono znacznie eskadrę Śródziemnego morza, gdyż przeszło połowę eskadry odkomenderowano napowrót do Lizbony i Anglii. Namieniona eskadra składa się jeszcze tylko z trzech okrętów liniowych i czterech parostatków.

Słychać, że nowa rada admiralicyi zadecydowała pomnożyć wojsko marynarki o 3000 ludzi, którzy wyłącznie w okrętach na kanale i w portach angielskich służyć mają.

Brazylijski pocztowy okręt „*Tevio*,“ który dziś w południe zawinął do Southampton, przywiózł wiadomość, że dnia 3. lutego poniósł Rosas w krwawej walce od wojska pod rozkazami Urquiza stanowczą klęskę; armia dyktatora została porażoną na głowę, a on sam tylko z trudnością umknął na pokładzie angielskiego okrętu „*Centauro*.“ *(P. Z.)*

Francya.

(Dekreta rządowe.)

Paryż, 14. marca. Dekret o konwersyi rent, ogłoszony już telegrafem, poprzedza sprawozdanie ministra finansów Bineau, w którem wyrzeczona jest ta zasada, że zniżenie procentowej stopy publicznego długu u wszystkich ludów pochodzi z powszechnego zmniejszenia interesów. „Niektóre państwa, jako-to: Anglia, Prusy, Belgia, wstąpiły już na tę drogę. Tylko Francya nic jeszcze w tym względzie nie uczyniła. Projekt pana Villèle z roku 1824 pozostał bez skutku. Odtąd była konwersya trzy razy, w latach 1838, 1840 i 1845, zaproponowana i od izby deputowanych przyjęta, ale zawsze rozbiła się o opór rządu. Rząd niezaprzeczał ani prawa, ani korzyści, ani konieczności tego rozporządzenia i niemógł ich nawet zaprzeczyć; ale wymawiał się zawsze domniemaną niestosownością. — Trzy warunki, pod któremi rozporządzenie to teraz wykonane być może, są następujące: stopa procentowa kapitału spadła w ogóle we Francyi; bank dyskontuje po 3pct. a rząd mógłby łatwo zaciągnąć pożyczkę niżéj 5pct.; rada państwa nie jest w kłopocie, a budżet z roku 1852, który wkrótce będzie publikowany, nie przedstawia niedoboru; nakoniec jest Francya spokojna, a przyszłość zabezpieczona.“ „Jeżeli *Moseigneur*“ tak kończy sprawozdanie „raczysz przyjąć propozycye, które mam zaszczyt przedłożyć, wykonasz wielkie zbyt-długo odwlekane rozporządzenie, które o 18 milionów rocznie zmniejszy ciężary państwa, przyczyni się do zniżenia stopy pieniężnéj, i z téj podwójnéj przyczyny z wdzięcznością od kraju przyjęte będzie.“ — Potem następuje sam dekret. Kapitaliści we Francyi mają 20 dni czasu, drudzy w Europie i Algieryi 2 miesiące, a kapitaliści w innych krajach cały rok, aby im imienną wartość wypłacono, inaczéj będą uważani, jak gdyby konwersyę akceptowali. Dla nowej $4\frac{1}{2}$ proc. renty zrzeka się państwo zacząwszy od 22. marca 1852 na lat 10 swego prawa cofnięcia, to znaczy dalszej konwersyi.

— Drugim dekretem zaprowadza się na wszystkich pisemnych decyzyach sądu sprawiedliwości formuła: „*Louis Napoléon, Président de la République française, a tous présents et a venir salut*“. (Ludwik Napoleon, Prezydent Republiki francuskiej, wszystkim obecnym i przyszłym pozdrowienie). Rozporządzenie to wejdzie z 29. marca w moc obowiązującą. Dotychczas była formuła: „*Au nom du peuple français*“. (W imieniu ludu francuskiego.) Minister nauki publicznéj wydał do rektorów akademicznych w departamentach okólnik, w którym ich napomina do utrzymywania karności i troskliwego nadzoru nad nauką publiczną. *(P. Z.)*

(Rezultat wyborów do Ciała prawodawczego.)

Paryż, 15. marca. W czwartym okręgu wyborowym odbyło się dziś i wczoraj głosowanie nad wyborem deputowanego do Ciała prawodawczego. Rezultat jest taki, jakiego się spodziewano; kandydat opozycyi p. *Carnot* odniósł zwycięstwo większością blisko czterech tysięcy głosów nad panem Moreau, kandydatem rządowym, który otrzymał o kilkaset głosów mniéj, niż przy bezskutecznem głosowaniu z dnia 29. lutego; p. Carnot przeciwnie otrzymał tą razą o dwa tysięcy głosów więcéj. Liczba głosujących była prawie ta sama; jednak cokolwiek mniejsza niż przed dwoma tygodniami.

Taki jest rezultat materyalny wyboru. Nie jest on ani mógł być wielkiej wagi. Ciało prawodawcze liczy sześciu deputowanych opozycyi miasto pięciu na 261 członków. Gdyby ich było tylko czterech, gdyby ich było dziesięć, toby nierobiło zupełnie żadnéj różnicy. Paryż, który zawsze wybierał część swoich deputowanych z pomiędzy szeregów opozycyi, wybrał tą razą dwóch miasto jednego; wszystko to niema wielkiéj doniosłości jako rezultat materyalny. *(Ind.)*

(Warunki, pod któremi załatwiono kwestyę miejsc świętych.)

Paryż, 10. marca. Według doniesień jednego dziennika były warunki, pod któremi teraz załatwiono kwestyę miejsc świętych, następujące: 1. Mnisi łacińscy otrzymają teraz zewnętrzny klucz od kościoła w Betlehem i obadwa klucze od drzwi pobocznych. Będą mogli teraz bez przeszkody wchodzić i wychodzić, podczas gdy przedtem byli niejako więźniami mnichów greckich. 2. Obadwa ogrody należące do tego kościoła, które sobie Grecy nieprawnie przywłaszczyli, zwrócone zostaną katolikom. 3. W kościele grobu świętego w Jerozolimie otrzymali uczestnictwo, w dolnym oddziale siedmiu arkad Najświętszej Panny. Przez więcej niż sto lat niewolno było katolikom przekraczać galeryi nad temi arkadami. 4. Mnisi łacińscy otrzymają udział przy grobie Matki Najświętszej leżącym w dolinie Jozafata pod rzeką Cedron. 5. Katolicy zrzekają się zwrócenia gwiazdy srebrnej, którą Grecy 1. listopada 1849 zabrali, i poprzestają na wystawieniu innej gwiazdy srebrnej, gdy się oddalą liczni pielgrzymi wielkanocni. Mnichom katolickim wolno także we wsi Beetu Jela niedaleko Bethlehem zamieszkałej przez ludność mieszaną wystawić kościół. Wolno im także zrestaurować ciasny i ciemny klasztor, w którym mieszkają przez trzy miesiące będąc przy świętym grobie. Ojcowie katoliccy mogą na nowo wyrestaurować główny kościół Zbawiciela, gdzie w Jerozolimie mieszkają. *(Ll.)*

Włochy.

(Wiadomości potoczne z Neapolu.)

Neapol, 8. marca. Prezydent ministrów, któremu umarła małżonka, usunął się od urzędu; następca jego nie jest jeszcze wiadomy. — Trybunał w Aquila wydał wyrok śmierci na sześciu obżałowanych, między tymi na byłego deputowanego Gonsalvi. — Pogłoska niesie, że margrabina Popoli, córka Murata, upomina się u rządu Neapolitańskiego o indemnizacyę w kwocie 7 milionów franków za pochodzące od jej ojca pretensye; prezydent wspiera ją w tej reklamacyi, a królewsko-neapolitański rząd skłania się wejść w tej sprawie w słuszną ugodę. Córka exkróla żyje w Bononii i utraciła niejaką część swego dziedzictwa. Jedna z jej córek poszła za księcia Ruspoli w Rzymie. *(L. k. a.)*

(Depesze telegraficzne.)

Turyn, 14. marca. Senat potwierdził adres odpowiadający na mowę od tronu. — Izba deputowanych przyjęła projekt ministeryalny względem ufortyfikowania miasta Casale 67 głosami przeciw 59.

Genua, 13. marca. Książę Aumale przybył tu dzisiaj incognito pod przybranem nazwiskiem Eugeniusza Teilhage i odjechał nie zatrzymawszy się ani na chwilę do Medyolanu. *(L. k. a.)*

Niemce.

(Wielcy książęta rosyjscy oczekiwani w Mnichowie. — Wychodźtwo do Ameryki.)

Mnichów, 11. marca. Rosyjscy Wielcy książęta Mikołaj i Michał, najmłodsi synowie Cesarza rosyjskiego, zaszczycą także przy końcu bieżącego lub z początkiem przyszłego miesiąca dwór nasz odwiedzinami swemi.

Apartamenta na ich przyjęcie przygotowują w pałacu księcia Leuchtenberga. — Pogłoska o zamierzanej podróży Jego król. Mości do Włoch jest zupełnie bezzasadna.

12. marca. Podług wiadomości nadchodzących ze wszystkich części kraju będzie tegoroczne wychodźtwo do Ameryki także i w Bawaryi daleko znaczniejsze niż dawnemi laty, a nawet zaczęło się już teraz o tak wczesnej porze roku, i nie ogranicza się już tylko na frankońskich prowincyach, ale rozciąga się nawet na dawniejsze prowincye Bawaryi, z których dotychczas mało kto emigrował, gdy tymczasem teraz całe towarzystwa opuszczają rodzinną ziemię, aby gdzieś za morzem zakładać nową ojczyznę.

(Wojska nassauskie uwolnione od przysięgi na konstytucyą.)

Wiesbaden, 13. marca. Podług rozporządzenia z 3. marca r. b. zostały dziś zrana znajdujące się w służbie wojska książęce uwolnione od przysięgi na konstytucyę, a natomiast złożyły inną, która tylko dla księcia i następców jego w rządzie niezłomnej wymaga wierności.

(Wychodzcy do Kolonii.)

Würzburg, 10. marca. Dziś zrana odjechało ztąd około stu wychodźców statkiem parowym „Theresia“ do Kolonii, zkąd mają udać się koleją żelazną w dalszą podróż do Bremy. Towarzystwo to powiększy się w Werthheim o połowę, gdzie od niejakiegoś czasu wsiada na okręta bardzo wiele wychodźców z okolicy Tauber. *(G. Pr.)*

(Stan zdrowia Jego królewicz. Mości W. Księcia Badeńskiego.)

Karlsruhe, 13. marca. Nadzieja polepszenia się zdrowia Jego królewicz. Mości Wielkiego księcia, została zawiedziona zaszłem z niewiadoméj przyczyny pogorszeniem się w tym tygodniu. Z większym bolem w kolanie powstały nerwowe drgania z mocnem osłabieniem. Apetyt i sen pozostały jednak niezmienne, przeto spodziewać się można, że jak dawniejsze częste zmiany w zdrowiu dostojnego Pacyenta, tak i to pogorszenie przeminie. *(P. Z.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 16. marca.)

Metal. austr. 5% $76\frac{1}{8}$; $4\frac{1}{2}$ $68\frac{3}{4}$. Akcye bank. 1217. Sardyńskie —. Hyszpańskie $39\frac{15}{16}$. Wiedeńskie $96\frac{3}{4}$. Losy z r. 1834 $177\frac{1}{2}$; 1839 r. $97\frac{1}{2}$.

Prusy.

(Mylne pogłoski o zmianie ministeryum.)

Berlin, 14. marca. Obiegające liczne pogłoski o zmianie ministeryum sprostowano już w drodze urzędowej i prywatnej; trudniej jednak da się usunąć twierdzenie, że zachodziły wszelakoż nieporozumienia, i że w gronie ministeryum panują dwie różne opinie. Gdy atoli uchwalono dalsze istnienie ministeryum w niezmienionym składzie, uznali członkowie jego konieczność solidarniejszego jeszcze niż dotychczas wystąpienia, i już miano powziąć odnośne uchwały.

Także podsekretarz państwa baron Manteuffel pozostanie w urzędzie i nie odjedzie, jak sądzono, na posadę prezydenta prowincyi Pomerańskiej. *(Pr.)*

(Depesza telegraficzna.)

Berlin, 17. marca. Z przyczyny niebezpieczniejszego pogorszenia się słabości Jego królewicz. Mości Wielkiego księcia Badeńskiego został trzeci syn Jego, zostający przy tutejszej gwardyi, powołany do Karlsruhe. *(L. k. a.)*

(Kurs giełdy berlińskiej z 17. marca.)

Dobrowolna pożyczka 5% $102\frac{5}{8}$ p. $4\frac{1}{2}$% z r. 1850 $102\frac{1}{2}$. Obligacye długu państwa $89\frac{1}{2}$. Akcye bank. 100. l. Pol. list. zastaw. —; nowe $95\frac{3}{8}$; Pol. 500 l. 86; 300 l. $151\frac{1}{2}$ l. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $9\frac{7}{8}$. Austr. banknoty $82\frac{7}{12}$.

Turcya.

(Telegraficzna depesza.)

Zara, 14. marca. Z Sarajewo wkroczyło do Liwno 1700 ludzi; wszystkich Greków i Katolików rozbrajają, wszystkich katolickich i greckich księży, wszystkich kniaziów wiejskich i dwóch naczelników z każdéj włości przyaresztowano. Ukrywanie broni jest śmiercią karane, tylko Turcy są wyjęci. Jak słychać, spodziewają się także wojska w Grahowo, Glamoc i Duwno dla przytłumienia jak mówią ruchów panslawistycznych. Podróżni nawet z paszportami austryackiemi, doznawają największych trudności w swéj podróży. — Wielu Chrześcian, uciśnionych ciężarem kwaterunku, błąkają się bez przytułku. *(Lit. kor. austr.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Stanisławowskim.)

Stanisławów, 4. marca. W *lutym* sprzedawano na targach w Stanisławowie, Nadwórnie, Buczaczu, Tłumaczu i Haliczu w przecięciu korzec pszenicy po 7r.4k.—5r.30k.—5r.12k.—6r.—7r.12k.; żyta 5r.36k.—4r.48k.—4r.24k.—4r.—5r.20k.; jęczmienia 3r.36k.—3r.12k.—2r.36k.—3r.40k.—4r.50k.; owsa 2r.24k.—2r.—1r.36k.—1r.36k.—1r.36k.; hreczki 3r.36k.—0—4r.—3r.—0; kukurudzy 4r. 48k.—4r.12k.—4r.6k.—4r.50k.—5r.; kartofli tylko w Stanisławowie 2r.24k. Cetnar siana kosztował 1r.22k.—40k.—2r.24k.—1r.50k.—1r.; wełny w Stanisławowie 30r. Sąg drzewa twardego 6r.12k.—2r.40k.—5r.—10r.—3r.12k., miękkiego 4r.12k.—2r.—4r.—8r.—4r. 30k. Za funt mięsa wołowego płacono $4^4/_5$k.—$2^3/_4$k.—$3^3/_4$k.—$3^2/_4$k. $3^3/_5$k. i za garniec okowity 1r.36k.—1r.—1r.4k.—1r.10k.—0 m. k.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. i 21. marca.

Pora	Barometr w mierze wiéd. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ''' ''''				
6 god. zran.	28 2 68	— 4⁰	+ 3,5⁰	Półn. Zach.	bard. poch. mgła
2 god. pop.	28 3 08	+ 3,5⁰	— 7⁰	Półn. Zach.$_0$	" śnieg.
10 god. wie.	28 3 44	0⁰		"	pogoda
6 god. zran.	28 4 10	— 7⁰	+ 1⁰	Półn. Zachodni$_0$.	pochm.
2 god. pop.	28 4 41	+ 1⁰	— 7⁰	"	" ⊙
10 god. wie.	28 4 38	— 1⁰		"	pogoda

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. marca.

Mauthner Apolinary, c. k. przełożony cyrkułu, z Brzeżan. — Czermak Leopold, c. k. komisarz obwodowy, z Tarnopola. — Rudolff Karol, c. k. komisarz salin., z Sambora. — PP. Pawlikowski Klemens, z Szczerczyka. — Smarzewski Seweryn, z Tułkowiec. — Zaborowski Konstanty, z Liczkowiec. — Lewicki Józef, z Bonowa. — Torosiewicz Michał, z Połtwi. — Torosiewicz Franciszek, z Czeremchowa.

Dnia 21. marca.

Hr. Jenison Walworth, król. bawarski rotmistrz; Baron Gumpenberg Ludwik, król. bawarski porucznik i Ehrenfried Hornig, król. bawarski koniuszy, z Mnichowa. — PP. Łodyński Hieronim, z Milatyna. — Turczyński Jan, z Soposzyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. marca.

Hr. Borkowski Władysław, c. k. szambelan, do Stryja. — PP. Smolski Józef, do Kobylnicy. — Radziejowski Klemens, do Kłodzienka. — Papara Szczęsny, do Batiatycz. — Jędrzejowicz Maksymilian, do Zniatyna.

Dnia 21. marca.

Hr. Zamojski, do Radymna. — Hrabina Cetner, do Złoczowa. — PP. Gorajski Władysław, do Tomaszowa. — Mierzyński Rafał, z Baryłowa.

Kurs lwowski.

Dnia 21. marca.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	47	5	51
Dukat cesarski	" "	5	51	5	54
Półimperyał zł. rosyjski	" "	10	4	10	7
Rubel śr. rosyjski	" "	1	57	1	58
Talar pruski	" "	1	48	1	51
Polski kurant i pięciozłotówk.	" "	1	27	1	28
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	" "	82	28	82	47

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 20. marca 1852.		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	mon. konw.	—	—
Przedano " " 100 po	" "	—	—
Dawano " " za 100	" "	—	—
Żądano " " za 100	" "	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 20. marca.)

Amsterdam — — l. 2. m. Augsburg $124^1/_2$ l. uso. Frankfurt $123^7/_8$ l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg $183^3/_4$ l. 2. m. Liwurna $122^1/_4$ p. 2. m. Londyn 12.28. l. 2. m. Medyolan 125. Marsylia $147^3/_4$ l. Paryż $147^3/_4$ l. Bukareszt — —. Konstantynopel —. Agio duk. ces. — —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. — $95^1/_8$. lit. B. $107^1/_4$.

(Kurs pieniężny na giełdzie Wiéd. d. 18. marca o pół do 2giej po południu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio $31^1/_2$. Ces. dukatów obrączkowych agio 31. Ros. Imperyały 10.8. Śrebra agio $24^1/_2$ gotówką.

TEATR.

Dziś: Koncert P. Antoniego Kątskiego i komed. polska w 1 akcie: **„Idź prostą drogą, a nie zbłądzisz."**

Jutro: Opera niemiecka: **„Linda di Chamounix."**

W Piątek, 26go marca na benefis p. Stanisława Skwarczyńskiego: **„Hamlet"** trajedya *Szekspira* w 5ciu aktach. — P. St. Skwarczyński, angażowany przez rosyjską ces. król. dyrekcyę teatru w Wilnie, tem przedstawieniem pożegna szanowną Publiczność i poleci się Jéj przychylnéj pamięci.

KRONIKA.

NEKROLOG.

(Nadesłano.)

I znowu boleje nad stratą wielką, ktokolwiek zna cenność wzorów domowego, w ciche, rodzinne cnoty bogatego żywota! Dnia 18. t. m. zgasła we Lwowie Franciszka z Hrabiów Dzieduszyckich Hrabina Duninowa Borkowska. — Młodość téj Pani otaczały jeszcze dość liczne na naszéj ziemi dawnéj wiary i dawnych społecznych prawideł przykłady. Urodzona w roku 1785 w Dzieduszycach Wielkich, starem siedlisku i gnieździe znakomitego rodu swojego, z Dominika Dzieduszyckiego, kawalera orderu Orła Białego, Starosty Bachtyńskiego i Julianny Bielskiéj, córki Antoniego Bielskiego, w byłem królestwie Polskiem Łowczego Wielkiego koronnego, poznała istotną wartość jestestwa ludzkiego na ziemi z życia rozrodzonych krewnych, powszechnie poważanego Ojca i Matki swojéj, jeszcze żyjących w tkliwem wspomnieniu teraźniejszego pokolenia, i nauczyła się, że starodawne zaszczyty tem są godniejsze szacunku, jeźli je także uszlachetniają przodków obyczaje. W ich tedy zasadach zahartowana, w niezachwianem przekonaniu, że żywot każdego człowieka jest siejbą, któréj plony wieczność zbiera, i ku błogosławieństwu siewaczów gromadzi, przepędziła ona w dozgonnych ślubach z Małżonkiem, który ją przeżył, jako dobra żona, matka i obywatelka w prawości serca długi lat szereg, niestety zbyt krótki dla krewnych i tych wszystkich, którzy ją znali w blizkości. Należała ona do zacnych, towarzystwu ludzkiemu najznakomitsze przysługi działających istot, co-to pojmując świętość powołania, pracują ku pożytkowi rodziny i kraju w skromnem, przez najwyższą mądrość zakreślonem kole obowiązków, nie rozszerzając go do przestronności, w któréj rozstrzelona siła słabieje, ale choć w ciaśniejszym zawodzie całą swą działalność rozwijają z tem wydatniejszą korzyścią dla ludzkości. — Dawszy staranne wychowanie synom i córkom, o ile to do zakresu matki należało, i spełniwszy tém wielkie według jéj pojęcia przeznaczenie swoje, od lat kilkunastu oddała się całe Bogu i ewanielicznym, w ciasnych ścianach domu wykonywanym cnotom: w tém w pośród gwaru świata przysposobionem ustroniu żyła pobożnem życiem, krzepiąc jeszcze swą starość przeważnym udziałem w pielęgnowaniu i wychowywaniu wnuków; a kiedy acz w sile chrześciańskiego ducha, z złamanem jednak cierpieniami ciałem, do lepszéj jak mamy nadzieję w dobrotliwości Pańskiej, przeszła ojczyzny, uniosła z sobą za granicę grobu tę błogą pociechę, że potomkom przekazała nie jałowe nauki, ale żywe prawdy, poważnemi usty wpajane i świętością przykładu matki i babki w wdzięcznych sercach dzieci i wnuków unieśmiertelnione. — Cześć i pokój wieczny zacnym jéj popiołom!

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** *Z c. k. galic. drukarni rządowéj.*